

Mr. Speaker.—That is all the point.

Sri S. Bangarappa.—The Hon'ble Minister is present here. If he says that he is going to make a statement, we have no objection.

Mr. Speaker.—How can I force the Minister to make a statement ?

Sri S. Bangarappa.—Then a point arises as to how can we also sit quiet ? How can we exercise our rights and responsibility ?

Mr. Speaker.—There are umpteen number of provisions for you, which have been framed by one and all of this House and being followed by this House. If you make a reference to any one of those provisions, I shall call upon the Hon'ble Minister to make a statement.

Sri S. Bangarappa.—On the other hand, the Government should luntarily come out with a statement.

Mr. Speaker.—I cannot understand as to how are we concerned with the subject ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸದನದಲ್ಲಿ ತುರ್ತಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 100ಕ್ಕೆ 90ರಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಉಳಿದ ಹತ್ತರಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಸಮಯ ಬೇಡವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಲಿ.

Mr. Speaker.—We will look into that matter latter. Now we will go to the discussion on the Karnataka Zilla Parishads, Taluk Panchayat Samithis, Mandal Panchayats and Nyaya Panchayats Bill, 1983. Hon'ble Member Dr. Sangameshwar Sardar to speak.

The Karnataka Zilla Parishads, Taluk Panchasath Samithis.

Mandal Panchayath and Nyaya Panchayath Bill 1983

Motion to Conclude

ಶ್ರೀ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಸರದಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬದಲಾವಣೆ

ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾನ್ಸಿಟೊಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಭೆ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಘಟನಾತ್ಮಕವಾದ ಶಬ್ದ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಭೆಯೆಂದು ಕರೆದರೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಅರ್ಥ ಅದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ, ಇದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಭೆಯೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ.

(Sri K. G. Maheswarappa in the Chair)

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಏನು ತಾವು ತಮ್ಮ ಮುಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನೂ ಸಹ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಕಾನ್ಸಿಟೊಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಘಟನಾತ್ಮಕವಾದ ಶಬ್ದ ಇರಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಎನ್ನುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 'ತಾಲ್ಲೂಕು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಮಿತಿ' ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಥವೂ ಶಬ್ದವಿಲ್ಲ ಇದು ಬೋಧಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದು ಅಡ್ಡಸರಿ ಕೆಪಾಟಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ನಿಮ್ಮ ಮುಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ, ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರು, ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕುವುದು ನನಗೆ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನನಗಿನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವರೂ ಸಹ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆಯಾದರೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಬರಬಹುದು. ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತಮ್ಮ ಮುಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವರ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇರುವಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸಮಿತಿ ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾನೂನು ಬೋಧಕ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಣತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಂಡಳಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಲೀಗಲ್ ಅಡ್ವೈಸರ್‌ಗಳು ಬೇಕು. ಇವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೂ ಕೂಡಾ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ ಬರುವಂತಹ ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವ ಸಂಭವ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನಡೆಯುವ ರೀತಿ ನಡೆಯಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಕಾನೂನು ಬೋಧಕ ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ. ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ತಾವು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ತಾವುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಮಂಡಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಗಾಂಶ ಬಂದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎನ್ನುವೇಕು. ಸ್ಥಾನಿಕ ಶಬ್ದ ತರಬೇಕು. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಅರ್ಥವಲ್ಲ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಡಲ ಸ್ಥಾನಿಕ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು 50 ಪರಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಪ್ರಪೋಷನೇಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. 50 ರ ಬದಲಾಗಿ 25 ಇದ್ದರೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾನೂನು ಏನು ಇದೆ, ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗುವುದರಿಂದ, ಕ್ರಾಂತಿವಾಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ರವಲ್ಯೂಷನರಿ ಟೈಪ್ ಇದೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ, ಹೀಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾವು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ 5 ಮಂದಿ ಆರಿಸುತ್ತೀರಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಕಾನೂನು ತಿಳಿದು ಬರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಜಡ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ? ಅವನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಜಡ್ ಮೆಂಟು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೂ ಸಹ ಕಾನೂನು ಬೋಧಕನಾಗಿರಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ 5 ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಲಾ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಹಿಳೆಯರು, ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೆ ಹರಿಜನರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಮತ್ತು ಬಾಕ್ಸ್‌ವರ್ಡ್‌ನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಜಡ್ ಮೆಂಟ್ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ? ಬ್ಯಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಬರೆದಿದ್ದೇ ಸರಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬಲ್ಲವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 5 ಮಂದಿಯೂ ಕಾನೂನು ಗೊತ್ತಿರುವವರು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ. ಕಾನೂನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೋಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ, ವಕೀಲ ಅದಂತಹವರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದು ದಿಗಿಲು ಬೀಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಲಾಯರ್‌ರವರ ಮಗ. ನಾನು ಜಾಗಿದಾರ್ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ಕಾರಣ ನನಗೆ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಗತವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಆರಿಸಿ ಬರತಕ್ಕಂತಹವರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ ? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿ, ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ನ್ಯಾಯ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಇದುವರೆಗೆ ತ್ರೀ ಟೈರ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅದು ಈಗ ಫೋರ್ ಟೈರ್ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನು ಅವಕಾಶ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಬೋಧಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಅಡ್‌ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಹಾಗೆ ಇದೆ.

ಅದನ್ನು ಲೇಜಿಸ್‌ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಿಕ ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡಿ ಬೋಧಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದಕ್ಕೆ ಫೋರ್ ಮನ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತ್ರೀ ಟೈರ್ ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಏನು ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ತಂದಿದ್ದೇ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನರ ನೋವು, ದುಃಖ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡಿ ಬೋಧಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬರುವ

ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಹಿಂದಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿ ದೂರವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ದಿವಸ, 1983ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು, ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವಿಧೇಯಕದ ಮೇಲೆ ಜಂಟಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಹ ಪ್ರಚಾರ ಏನಿದೆ ಅದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಅಡಿದಾರೆ. ಇದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು 1959ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಆಗ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೆವು. ಸರಿಯಾಗಿ ಇವತ್ತಿಗೆ 24 ವರ್ಷ ತುಂಬಿ 25ನೇ ರಜತಮಹೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನೂತನ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈಗ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಈ 25 ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲವು ಸಿಹಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಆಡಳಿತವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವಾಗ ಅದಿ ಆಡಳಿತಗಳನ್ನು ಏನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಾನೂನಿನ ಇತಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ, ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಾವು ಮೊದಲೇ ಒಪ್ಪಿದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ, ಏನು ನಾಯಕರುಗಳು ಒಂದು ತಳಹದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೋ ಆ ತಳಹದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ, ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ತರುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಲೂ ಇದು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸುಕಧಿರಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಂದ ವಿರೋಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಪಂ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿ, ಈಗ ಇದ್ದಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅನುಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ವರು ನಾವು ಅಲ್ಲ. ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಆಯಾಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅದು ಆದನಂತರ 4 ಹಳ್ಳಿಗಳು, 5 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಗ್ರಾಪಂ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ಗ್ರಾಪಂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಅಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಬಳಿಸಿವೆ. ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಆದಂತಹ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹವರು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಬೇಕು. ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಬಲಯುತರಾದವರು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಈ ಗ್ರಾಪಂ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಛೇದನಾರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಪಂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಸಾಧುವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಅನುಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮ

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 18ನೇ ಜನವರಿ 1984ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“In the true democracy of India the unit of the village even if one village wanted Panchayati Raj which was called Republic in English, no one could stop it. The true democracy could not be worked by 20 men sitting at the Centre. It has to be worked out from below by the people of every village.”

ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಬಾಪುರವರು ಹರಿಜನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕಲ್ಪನೆಯ ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಸ್ವಯಂಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಶಾಸನವನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು, ಕಾರ್ಯಾಗ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ. ಅವರು ಕಂಡ ಕನಸನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕಂಡ ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಶಾಸನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು, ತನಗೆ ಬೇಕಾದವನ್ನು ತಾನೇ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕಲ್ಪನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಅಸಮಾನತೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಕಾಮನ್ ಗೋಶಾಲೆ ಇರಬೇಕು. ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ.—25 ವರ್ಷಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚೈತನ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ? ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. 1955ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರೂಪ್ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಆಮತ್ತು ಅದಷ್ಟು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿವೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ನಶಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಛೇರ್ಮನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಗ್ರೂಪ್ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತಗೊಂಡು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ವತಿಯಿಂದ ಆಗಬೇಕು, ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯೀಕರಣ ಕೂಡ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಿವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡ

ಈಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿವೆ. ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿವೆ. 1959ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು ಅದಲ್ಲಾ ಇವತ್ತು ಬಹಳಷ್ಟು ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿತ್ತು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗ ರಸ್ತೆ ಇತರೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮಧ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ, ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವೇನು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಅದನ್ನು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿವೆ. ತಾವು ಮೊದಲು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಏನು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಅವರ ಕೈ ಯಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವತ್ತು ನೀವು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಗ್ರೂಪ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದ ರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರೂಪ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು 35 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಎಲ್ಲಿನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಅಂದರೆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಡತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 35 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 15ರಿಂದ 20 ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ 20 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಛೇರಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನೀವೀಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆ ಏನಿದೆ ಅದು ತನ್ನ ನಿಜ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತನ್ನದೇ ಆದ ಆಡಳಿತ ಕಛೇರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರ ವಾತವರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ದರ್ಜೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಂಡಲ್ ಪ್ರಧಾನರ ಸಲಹೆ ಪಡೆದರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ ಇದೆ. ಇಂತಹ ದರ್ಜೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹುದ್ದೆಯ ದರ್ಜೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು

ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1-30 p.m.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮತ್ತು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯ ಸೇವಾ ಭಾಗ ಏನಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೇರೆ. ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ : ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾವರೀತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದೇರೀತಿ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಗೌಡ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹಳಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ : ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞ ಅಂದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಜೂನಿಯರ್ ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಗ್ರೇಡಿನವರು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಾಕಿಕೊಂಡಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಥಳೆಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ, 10,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ 50,000 ಅನುದಾನ ಬರುತ್ತೆ. ಈ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನರು, ಉಪ ಪ್ರಧಾನರು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಬಳ ಮತ್ತಿತರ ಖರ್ಚುಗಳು ಇರು ವುದರಿಂದ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಮನೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಬಹುದು, ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಂಕ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಇದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ತನ್ನದೇ ಆದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಸ್ತೆ, ಶಾಲೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯೋಜ ನೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಗೌಡ.—ಈ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆವೆ. ಇವತ್ತು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ತಲುಪುವಂಥ ಜನರೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ: ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ದುರದೃಷ್ಟವೋ ಏನೋ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂ ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗದ ಶಿಶುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗುರಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಇದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ, ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳು ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ, ಕೇವಲ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ತಂದಿರುವಂಥ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿನ ಧೈಯ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮೂರು

ಹಂತದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಸ್ತಿತ್ವ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಇವತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60-70 ಜನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವತ್ತು ಬರೀ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರು ಹಂತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಲಿ, ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥ ದಿವಸ ಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಸಭೆಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವರೀತಿ ಕರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ನೋಡಬೇಕು. 17 ಮಂಡಲಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳು 17 ದಿವಸ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಜರಾಗಬೇಕು. ಯಾವ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ ಇದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು, ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮೊದಲೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಿಕ್ಕಾಟ ಇತ್ತು. 29 ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೇ ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಉಂಟಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಇತ್ತು. ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದಂಥ ಮನೋಧರ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಂದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಜನತೆಯ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅವುಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ತಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಧೀನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬಾರದು. ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಾಳೆ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ಅವರು ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತಾಗಬಾರದು. ನಾಳೆ ಅವರಿಂದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾಳೆ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇಡ. ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹವರ ಅಂದರೆ

ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾನಿಕಾರಕ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಬಹುದೆಂಬ ಸಂಶಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹವನಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂತಹ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಕೋರ್ಟು ಕಛೇರಿ ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನೇ ಇದು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಊರಿನ ಜನರೂ ಮತ್ತೆ ಆ ಊರಿನ ಯಜಮಾನ, ಹೀಗೆ 4-5 ಜನ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು, ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಯಾವಾಗ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಚುನಾಯಿತನಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಅತೀರ್ವಾದಿಂದ ಚುನಾಯಿತನಾಗಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ? ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನುಮಾನವೇನೆಂದರೆ, ದೂರನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರ ಮೇಲೆ, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರೇನಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾನೆ, ಅವನೇ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಪ್ರಧಾನ ರವರ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಹೇಳುವಂತಹದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ದ್ವೇಷದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ದ್ವೇಷದಿಂದಲೋ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯ ಬಹುತೇಕ ಪಕ್ಷಪಾತ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾವೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅವಧಿ 20 ತಿಂಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಯಾರ ಕೈವೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರ ಕೈವೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದಂತಹವರೇ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಬೆರಸದೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತು ಬಹಳಷ್ಟು ಅರ್ಥವಾಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸತತವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಹಳ್ಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನ ತಮ್ಮ ಸಂಕಟವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವಂತೆಯೋ ಅಥವಾ

ಸ್ಥಳೀಯ ಮುನ್ಸೀಫ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಖಾಂತರ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿರೋಧ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬಹಳ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕು, ಅವರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಬೇಕು, ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಅವುಗಳು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಜನ ನಾವು. ಜೊತೆಗೆ ಹೇಳಿ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಏನಿದೆ ಅದು ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಿರುವಂತಹದ್ದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ನಾನೂ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂತೋಷ ಪಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ. ಆ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡದೆ ಅವಸರ ಅವಸರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗುವಂತಹ ಫಲಾನುಫಲಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ರೂಪು ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅತಿ ಸುತೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಳಕಳಿ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೆಲೆಸಿ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಂತಹದು ಬೇಡ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವಂತಹ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಮಸೂದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆಳವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಮಸೂದೆಯಾಗಿ, ವರ್ಷ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಸೂದೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ.—ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಪಡತಕ್ಕಂತಹ ಅನುಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡರಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಯೇ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹವನು. ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಅಲೆ ಇಂಡಿಯಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪರಿಷತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು

ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ 1959ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೆ ವಿಫಲವಾದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ಫಲಾನುಫಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೊರತೆ ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಏನೇನು ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಲಯುತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಅವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಸ್. ಕೆ. ಡೇ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“It is not very difficult for the State Government to have legislation although so Oe States are encountering difficulties even to enact legislation. Bnt legislation is no guarantee that it will be implemented by the Government nulesse people asserts their right given by the legislation.” ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮುಢನ ಮಾಡಿ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ನಾವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಂಥ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾನಾಯಕರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನಷ್ಟೇ ನಾವು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

* ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಆಳಂದ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವ ಶುಭ ಸಂಕೇತ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತದಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಬಹುಜನ ಸಮಾಜ, ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಸರ್ಕಾರ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜದ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗುವುದು ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಜನ ಸಮಾಜ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತನ್ನ ಒಂದು ಹಕ್ಕು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಲೋಹಿಯಾ ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ, ಜೆ. ಪಿ. ಯವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಉದ್ದೇಶ, ಈ ದೇಶದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಗಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ, ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗಬೇಕೆಂಬ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ತಿರುಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆ ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ನಾಡಿನ ಜನತೆಯು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿ ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವ ಆಸೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂಡಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಸೂದೆ ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ಮಸೂದೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮಸೂದೆ ಯಾಗಿರದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳ ನಡುವಣ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ ಅದೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಹಳ್ಳಿಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಸಿಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿ ಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇದೇ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ವಿರೋಧ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡು ವಾಗ ಬರೀ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾ ದರೆ, ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ತರಬಾರದೆಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರತೆ ಇದೆ. ಅಜ್ಞಾನ ಇದೆ, ಆದಕಾರಣ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತರಬಾರದೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಈ ಒಂದು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಫಲವನ್ನು 35 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಕಾರಣ ಅದು ಇವತ್ತು 35 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿ ಅದರ ಅರ್ಥಲಾಭ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಎಲಾ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ತಮಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಹಿಂದುಳಿದವರು, ಹರಿಜನರು ಮಹಿಳೆಯರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಹಂಚಿಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಸಂವಿಧಾನದ ರೀತ್ಯ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗದೆ ಬಹಳ ದೂರ ಉಳಿದಿ ದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮಸೂದೆ ಮೂಲಕ ಹೊಸದಾದ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವಾಗ ಏನೇನು ಬದಲಾವಣೆ ಬೇಕು ಅದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಯಾರೂ ವಿರೋಧಿ ಸದೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯುವಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರುವಂತೆ ಆಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಯುವಕರ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದುದು.

ಅವರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಯಸ್ಸಾದವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಯುವಕರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೂ ಅಂತರ ಇರುವುದರಿಂದ ಯುವಕರ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶೇಕಡ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇವತ್ತು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಂಪರೆ ಹೊಂದಿದ ಜನಾಂಗವಿದ್ದರೆ.....

2-00 p. m.

ಛೇರ್ಮನ್.—18 ವರ್ಷದವರಿಗೆ ಮತ ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಯುವಕರೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮುದುಕರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಒಂದು ಕಡೆ ಹಳೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ವಯಸ್ಸಾದವರು, ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜಗತ್ತು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಹೊಸ ಯುವ ಸಮಾಜ ಇದೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯುವಕರಿಗೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯುವಕರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡೆ ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದು ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ವಾಡಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅದು ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಲೇಜ್ ಎಂದು ಕನ್ಸಿಡರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವಾಪೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಲಿ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಲಿ, ರಸ್ತೆ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಲೇಜ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ತೆಗೆದು ಬರೀ ವಿಲೇಜ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗುವುದಂತೂ ನಿಶ್ಚಿತ. ಆದರೂಕೂಡ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕೂಡ ವಿಶೇಷವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬಾರದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕಲ್ಪನೆ ಪ್ರಕಾರ ಇದುವರೆಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಜನಗಣತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಜನಗಣತಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಹೆಸರುಗಳು ಹೊರಗುಳಿಯುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಜನಗಣತಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ಈ ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅದು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜನಗಣತಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು. ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 1500 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೆ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ 1000 ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಆಗ 1000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ 500 ಜನರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿಶೇಷ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವಾಗ ಶಾಸಕಾಂಗ ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಬಗ್ಗೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಶಾಸಕಾಂಗ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಶಾಸಕಾಂಗ ಸಮಿತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾನೂನಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸಕಾಂಗ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಾಗಲೀ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಾಗಲೀ ಅದಕ್ಕೆ ಅತೀಮುಖ್ಯವಾದುದು ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬರುವಂಥ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಲ್ಪನೆಯ ಹೊಸ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮೂಲ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಯಾರಿಗೆ ನೋವಿದೆ, ಯಾರಿಗೆ ಕಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಸಮಾಜವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ಹೊಸ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ, ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನ್ಯಾಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಸ್ವಾಮಿ ರೆಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾರ್ಕೆಸ್ಸೆ ಪಾರ್ಟಿ ವತಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದವರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದರೆ, ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಈ ದೇಶವನ್ನು ತಿದ್ದಿಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಆಗ ಅರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರನ್ನು ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೋಮವಾರದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಳ್ಳಿಮಟ್ಟದಿಂದ ಹೋಗಿ ಗ್ರೂಪ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಗ್ರೂಪ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು 'ನಾಮಕಾವಸ್ಥೆ ಪಟೀಲ'ನ ತರಹ ಆಗಿ ಜನಗಳು ಚೇರ್ಮನ್ ಗಿರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದರೇ ಎಂಬುದು ಗ್ರಾಮಗಳ ಇಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ತಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ, ಈ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅದು ಇದರ ಮುಖಾಂತರ ಬಹುಶಃ ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಯಾವ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಬಂದರೂ ಸಹ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಈಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು, ಯಾರು ಸತತವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಲಾಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನ ಯಾರು ಶೋಷಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಅವರೂ ಸಹ ಗ್ರಾಮದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಸಹ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡದೆ, ಬರೀ ನಾಮಕಾವಸ್ಥೆ ಆಗಿದ್ದವು. ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಈ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಕ್ತರಿಗೆ ತಲಾ 5 ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು 10 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗುತ್ತಾ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು 5 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ, ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಐ. ಆರ್. ಡಿ. ಪಿ., ಮತ್ತು ಎನ್. ಆರ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಎಸ್. ಇವೆಲ್ಲಾ ಏನಿವೆ, ಅವು ಮೇಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಃ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮುಖಾಂತರ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಐ. ಆರ್. ಡಿ. ಪಿ. ಮುತಂದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗಬೇಕೆಂದು, ಮೇಲಿನವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಡವರು ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು

ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮೂಲಕವೇ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ, ಸರಕಾರಿ ಬಂಜರು ಭೂಮಿ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸಹಿತ ಹಂಚುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಸಹ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ಗೇಣಿ ದಾರರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನೂ ಸಹ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮುಖಾಂತರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಬಂದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯಾವುದೋ ಆವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮೂಲಕ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮೂಲಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಲಾ ನಾಲ್ಕು-ಐದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಕ್ಷೆ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರ್ ಒಬ್ಬರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಚೀರ್ಮನ್‌ಗೆ ಬರೀ ನಾಮಕಾವಸ್ಥೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗೆ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಹ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲೀ, ಚೀಫ್ ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ, ಇದು ಯಾವುದೂ ಚೀರ್ಮನ್‌ಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೆಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೀರ್ಮನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಲೂ ಸಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖಂಡರು ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಚೈತನ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವಾಗ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇ, ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದರೆ, ಜನ ಎಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಭಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಕೆಡುತ್ತದೆ, ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮುಖಂಡರು ಅವರವರ ರಾಜಕೀಯದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಪವಾದ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತು ಏನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲಿಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೇ ಮುಖ್ಯ, ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವಿತ್ರರು ವಕೀಲರಿರಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಂತಹವರೇ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಮುಖಂಡರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಆ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಕಿವಿಯಾರೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಹ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಬಂದರೆ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯು

ತೃಪ್ತವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಇರಲೇಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಅವುಗಳಿಂದ ಏನೂ ಅನುಕೂಲ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಂತರ ಹೊಸದಾಗಿ ಗ್ರಾಂಪಂಚಾಯತಿ ಆಯಿತು. ಅದರಿಂದಲೂ ಏನೂ ಸಹಾಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿರುವಂತೆ, ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮೇಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವರ ವಿರೋಧವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿ ಇರಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಚೈತನ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಯತಿ ಮುಖಂಡರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ, ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ಎಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಬಿಳುಪ್ಪಾರೋ ಎಂಬ ಭಯ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ, ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಿಗೆ ನಾನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಜನ ಚೈತನ್ಯವಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನಗೆ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಮಸೂದೆ ತಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ (ಭರಮ ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬೇಕು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಆಡಳಿತ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಮುಖ್ಯ ವಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಕೆಲವೇ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಸಿ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಸಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಜನರ ಕೈಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾನ್ಯ ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೂ ಕೂಡಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ತರಬಾರದು ಎಂದು ಅವರು ಕೂಡಾ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತರಬಾರದು, ಇದನ್ನು ತಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಿಕ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ವಾದವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಅವರು ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾರ ಕೈಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ? ಎಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ? ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾದವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟೀಸ್

ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್, ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್, ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಲಹಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಕೊಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕೊಲೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದು ಸ್ಪೆಸ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯವರು ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು 10 ರಿಂದ 15ರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲೂ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇಮಕ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಾಗಿ ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರು ಮೇಲೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. Wherever economic power concentrates political power also comes. ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜನ, ಶಕ್ತಿವಂತ ಜನ, ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ಪರಿಪಾಠ ಬೇಡ. ಅದ ಕ್ಯೂಸ್ಕರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಈ ಮಿಸಲಾತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. The people who are economically strong want that a weak man should become the Chairman of the Zilla Parishad. ಇದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಲವಂತರಾವ್ ಮೆಹತಾ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕವಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವಿವೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ದೊಡ್ಡದಿದ್ದು ನಮ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜನರ ಜೊತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಶೋಕ ಮೆಹತಾ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಯಾವುವು ಇವೆ ಅವನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕುರಿ ಜಗಳಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ದನ ಕಳುವಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಜಗಳ ಆಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಗಳಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದರೆ ಇದರಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೆಳೆದು ಪಾರ್ಟಿ ಪಂಗಡಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರು ಶಕ್ತಿವಂತ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ರಿವೇಂಜನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿವಂತರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾದವರ ಮೇಲೆ ಹೆದರಿಕೆಯ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಏನು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯವಲ್ಲ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರತೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾವರ್ಷಿ ಇದೆ. ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಈ ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು

ಏನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಅದು ಇವತ್ತು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಯುತವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀವು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯೂ ಬಲಯುತವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಲಹ-ಹೊಡೆದಾಟಗಳು ಬಹಳ ಆಗುತ್ತವೆ. They will take revenge on these weaker sections such as SCs/STs, BCs etc., who are economically weaker. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಬಡವ-ಬಡವರ ಮಧ್ಯೆ ಜಗಳವಾದರೆ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವರು ಶ್ರೀಮಂತರು. ಬಡವ-ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಧ್ಯೆ ಜಗಳವಾದರೆ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವರು ಶ್ರೀಮಂತರು. ಶ್ರೀಮಂತ-ಶ್ರೀಮಂತರ ನಡುವೆ ಜಗಳವಾದರೆ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವರು ಶ್ರೀಮಂತರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಂತ-ಶ್ರೀಮಂತರ ನಡುವೆ ಹಾಗೂ ಬಡವ-ಶ್ರೀಮಂತರ ನಡುವೆ ಜಗಳ ಆದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಹೊರತು ಬಡವರಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತ-ಶ್ರೀಮಂತರ ನಡುವೆ ಯಾವರೀತಿ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಶೋಷಣೆಗಳು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಸಿ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 10 ರಿಂದ 20 ರಷ್ಟು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಇಂತಹ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಾಟ್ಸ್ ಇವತ್ತು ಪೂರ್ತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು, ಬಡವರ ನೋವು ಏನು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದವರು ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ತಿಳಿಯದ ಜನ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಿಗೋಸ್ಕರ ನೂರಾರು ಬಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳ ಬಾಗಿಲ ಮುಂದೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆ ಇವತ್ತು ಈ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಸಿ ಇಷ್ಟು ಸ್ಕ್ವಾಂಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಈನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಮಂಡಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಬಿಲ್ಲು ಏನಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮತ್ತೆ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಸ್ವತ್ಯಾಹ್ವವಾದುದು. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಇವೊತ್ತು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು 2-30 p.m.

ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಸುಮಾರು ಈಗಾಗಲೇ 25 ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಿಗೆ ನಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ನಾವು ಏನೇನು ಪಡೆಯಬಹುದು, ಏನೇನು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಛೇರ್ಮನ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವನಿಗೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಏನಿದೆ, ನನ್ನನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ

ತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನಾತೀತವಾಗಿ ಇತ್ತು. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು, ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ತಾತ್ಪ್ರಿಕವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನೆಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು, ಅವರು ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಇವೊತ್ತು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿ ದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬಹಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 37 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು ? ನಾವು ಜನಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಏನು ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸ ಮುಂದೂ ಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಟ್ರಿಸಿ 99 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ, 100 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ಪಂಚಾಯತಿ ಆ್ಯಕ್ಟ್ ಆಗಲಿ, ಪಂಚಾಯತಿ ವಿಚಾರವಾಗಲಿ ಅವರಿಗೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆಯಾಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಂಪ್ ಪಂಚಾಯತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂಚಾಯತಿ ಇತ್ತು. ಒಬ್ಬರು ಛೇರಾಮನರು, ಒಬ್ಬರು ಪಟೇಲರು, ಒಬ್ಬರು ಶಾಸ್ತ್ರಾಭೋಗರು ಇದ್ದರು. ಪಂಚಾಯತಿ ಛೇರಾಮನರು ಆಯಾಯ ಹಳ್ಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ಕೈಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿ, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮೋರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹಿಂದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿ ದ್ದರು ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಕಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೇ, ಒಂದು ಮೋರಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೇ, ಅವರು ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿವಸ, ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಬಂದು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಛೇರಾಮನ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿ ಎನ್ನುವುದು ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಾಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಆಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅವ ಕಾಶ ಇದ್ದು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸೇರಿ ಒಂದು ಪಂಚಾಯತಿ ಮಾಡಿ, ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿದೆ ಅಂದಾಗ, ಯಾರೇ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪಂಚಾಯತಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನು ವುದು ಇದೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 37 ವರ್ಷಗಳು ಆಗಿವೆ. ನಾವು ಯಾವಾಗ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ, ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪಾಲುುದಾರರಾಗಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು ವುದು ಇನ್ನು ಯಾವಾಗ ? ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧಿವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾನೂನು ತಂದು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ವರ್ಷ ಕಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಏನು ? 1947ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ನಮ್ಮವರು ದಡ್ಡರು, ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ನಮ್ಮ ಜನ, ರನ್ನು ನಾವು ಆಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರು, ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವೊತ್ತು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಛೇರಾಮನ್‌ರು ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರನ್ನು, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರನ್ನು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಒಪ್ಪುವಂತಹ ಮಾತು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಜನರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ವಿಸ್ತಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರೊಬ್ಬರು ಛೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಯಾಣರ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಊರು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ 7 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜವರಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರು ಆ ಊರಿನ ಛೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹರಿಜನರು ಎಂದು ನಾವು ದೂರ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಏನೊಂದು ಘನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ನಾನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಯಾರಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ಸರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಖಾತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಹಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯಾರಿರುತ್ತಾನೆ ಅವನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಛೇರ್ಮನ್‌ರವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು 10-12 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತ್‌ನಲ್ಲಿ 6-8 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು 10-11 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಏನೂ ಆದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 10-15 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯವರೆಗೆ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಏನಿದೆ

ಅದರಿಂದ ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತಲೆಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು 10-15 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ತಲೆಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು 10 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು. ಸಿಂಗಲ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ 35000 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದನ್ನು 50 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಯಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. 35 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು 5 ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 8 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 40-50 ಸದಸ್ಯರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮಿನಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ತರಹ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— 40 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.— ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಜಾಸ್ತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಕೂಡ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಇಪ್ಪಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೈಗೆ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಂಚ್ ಕೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಲಾಯರ್‌ಗಳು ಯಾರೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ಯಾರೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯತ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಗ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಜನರು ತಾವೇ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರಾದವರನ್ನು, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಜನರನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಯಾರೂ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು, ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್, ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಏನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ? ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್ (ನಂಜನಗೂಡು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಸದಸದ ಮುಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಏನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ,

ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಹಕಾರಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಮತೋಲನ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೊರಗಡೆ ನೋಟಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಏನು ಇವೆ, ಇವೆರಡರಲ್ಲೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಾಮರಸ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಂಡಲ್‌ಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಧಿಕಾರ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಇವು ಎರಡೂ ಕೂಡ ಸಾಮರಸ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಏನು ನೂನತ್ಯಗಳು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕುರಿತಿ ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಕೈವಾಡಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನ್ಯೂನತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಅದನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಾ ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತು ಮಾತ್ರ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಸ್ತೃತವಿದೆ. ಅಧಿಕಾರವಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ತಾವು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಣವಂತರು ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ ; ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಒಂದೆಮೇಲೆ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಕನಿಷ್ಠ 4-5 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಹೇಗೆ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಓದಿದ್ದೀರಾ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ 15 ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಎರಡು ಭಾಗದಷ್ಟು ಚುನಾಯಿತರಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಚುನಾವಣೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಫರ್ ಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಗೆ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಇತ್ತರೂ ಕೂಡ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ

ಯಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜನಾಮೆ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಮುಂದಿನಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ದಿಸಾಲ್ಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಸ್ಟೇಟ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪವರ್ ಇರುತ್ತದೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ನ್ನು ಸೂಪರ್ ಸೀಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಏಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎಂದರೆ ಸುಪ್ರೀಮ್. ಸ್ಟೇಟ್ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪವರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ದಿಸಾಲ್ಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡು ತ್ತೀರಿ. ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಜನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ವೈಸ ಕಾನ್‌ಸೆಕ್ವೆನ್ಸ್ ಫಾಲೋ ಆಗುತ್ತದೆ.

Sri Abdul Nazir Sab.—What is the consequence if there is no election ? Why can't you keep everything in anarchy ? If all the 224 people to the Assembly are not elected, the President will take over the administration and the parliament will take the whole power. Likewise, if a Mandal Panchayat doesn't fulfill the requirement of the law, Zilla Parishat will take over that power.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಾರತಮ್ಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಅರ್ಥ ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್‌ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಮೈಸೂರು ಭಾಷೆ ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ದೇಶದ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತರಿಸಿ ಓದಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಕನ್‌ಫ್ಯೂಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಿಲ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಕನ್‌ಫ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಕನ್‌ಫ್ಯೂಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಅಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಮೇಲೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡ ಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಮೇಲೆ ಯಾಗಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಮೇಲೆಯಾಗಲಿ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಾದ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಈ ಬಿಲ್‌ನಿಂದ ಗೋಡೆ, ಬಾಗಿಲು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಒಂದು ಪದರದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ It should not be theoretical only.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಹೃದಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. Veerappa Moily.— There are lot of defects in drafting. You must admit that. Dun't take everything as sacrosanct.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.— ತಾವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಂದಿರಿ. ನಾನು ಹೇಳುವಾಗ ತಾವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು. ಹಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಅದು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri M. Veerappa Moily.— You have given more than adequate powers to the Munsiff. He can do and undothings. He is actually vested with absolute power.

ತಾವು ಕೆಲವು ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾರೊಕ್ರಸಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಆದರೆ, ಮಾತ ನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವಿಚಿರ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.— ಈ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಂತಹ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳವರಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿ

3-00 p. m.

ದ್ದೀರಿ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇ ನೆಂದು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೇ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಧರಿಸುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ನಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಲ್ಯಾಂಡ್-ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ

ಎಷ್ಟೊಂದು ಅವಕಾಶ ಹಾಗೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳು ನಡೆದವು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಸಹ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಿಂದಲೂ ಸಹ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ. ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮುಗ್ಧ ಜನರು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರು ಹಾಗೂ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು ವಿನಿದ್ವಾರ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗಲಾದರೂ ಇವುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆಯೇ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಸೂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆ, ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಾಗ ಅದರಿಂದ ಆಗುವಂತಹ ಹಾನಿಯನ್ನು ಸಂಪಡಿಸಲು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಶ್ಚಿಮಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಇದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿನಿದೆಯೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್.—ಮಿಜಿಗಾನ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಲೆ ಎಂಬುವರ 'Anti-poverty programme in an Indian state' ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರೀಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅದನ್ನು ಓದಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜನತಾ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೂರಬೇಕೆಂಬ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಪ್ಪಯ್ಯ.—ಜನತಾ ಬೆಳೆ ಎಂಬುದು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ನಿಮ್ಮ ಜನತಾ ಬೆಳೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಯಿಸಿದರೂ ಬೇಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ, ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಧೀಕರಿಸಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಸೂದೆ ಒಂದು ಆಧಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆಧಾರವೇನೂ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯನ್ನು ಮರುಳು ಮಾಡಲು ಇದರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಪಟ ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಮೈಂಡ್ ಬಂದಿದೆ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲು.....

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್.—ಇಂತಹ ವಿಧೇಯಕ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್‌ನವರೂ ಇಲ್ಲ, ಜನತಾದವರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—1971ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಗರೀಬಿ ಹಠಾಪೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದು ಆಗಬಹುದೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ,

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಪಶ್ಚಿಮಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಶಂಕರ್ ರಾಯ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ 1973ರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಗರೀಬಿ ಹಠಾಪೋ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಠಾಪೋ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಾರಿಗೆ ಈಗ ನೀವು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಭಯ ಅವರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಲಭ್ಯವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಒಲವು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಜನತೆ ಕೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಹುದೆಂಬ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೀವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಏನಾದರೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಂತಹ ಜನ ನಾವು. ಈಗ ತಾವು ಈ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕದ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಬೇಳೆಯನ್ನು ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ.—ಕಳೆದ 35 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡದಿದ್ದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಕಳೆದ 35 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳಿ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಚೀರ್ಮನ್.—ತಾವು ಬಿಲ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ನಮ್ಮ 35 ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಇವರು ಒಂದು ವರ್ಷ 3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ.—ತಾವು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ? ನೀವು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಗರದ ಒಂದು ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತರುತ್ತೇನೆ.

"There is no doubt that the system of Justice which obtains today is too expensive for the common man. The small disputes must necessarily be left to be decided by a system of Panchayat Justice - call it the people's court, call it the popular court, call it anything - but it would certainly be subject to such safeguards as we may devise - the only means by which for ordinary disputes in the village level the common man can be assured a system of Judicial administration which would not be too expensive for him and which would not be too dilatory for him."

ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊನ್ನೆ ತಾವು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಕೆ. ಸೇನ್‌ರವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ತಾವು ವಿತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಭೇರ್ಮನ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹದೇವ್‌ರವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು.

Sri Abdul Nazeer Sab.—From 1950 to 1956 there was no Nyaya Panchayats. Today there is Nyaya Panchayat in Rajasthan, there is Nyaya Panchayat in Assam and there is report to show how best they are working.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ...

Sri Abdul Nazeer Sab.—If the Hon'ble Leader of the Opposition wants, how many disputes they have decided, I will read out.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಒಂದು ಪಾಠಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಇದ್ದರೆ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? 10-15 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೂ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು 4-5 ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಅಮಾಲ್ ಮೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕೂಡ ಅದ್ದಾನೆ ಆಗಿ ಹೋದವು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ 10-15 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನರು ಅಹ್ಲಾಸ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 5-6 ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಸಂಶಯ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಾರತಮ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೇಧ ಭಾವನೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದು ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತ ಇದೆ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲವೆಂದು ನನಗಿವು ಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ವಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಬೇಕು. ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಈಗ ಹಣಕಾಸಿನ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಜನತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವು ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಲವು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅವರನ್ನು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಇವತ್ತು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಹೋಬಳಿ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಡೆಸಿಗ್‌ನೇಷನ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಬಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಾದರೆ, ಆಯ ವ್ಯಯ ಮತ್ತಿತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳು ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತಲೆಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3-4 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೆ ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರದಿಂದ 15 ಸಾವಿರ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸರಾಸರಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರೇ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಸೂಲು ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಕಂಡಂತೆ ಬಡ್ಡು ಟೆನ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ....

ಛೇರ್ಮನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 5 ನಿಮಿಷಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಸುಮಾರು 25 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ. ಈಗ ಇದಕ್ಕಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬಾರದು. ಮತ್ತೆ ಈ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಸಕರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ತಾವು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಛೇರ್ಮನ್.—ತಾವು ಸುಮಾರು 25 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಂಜಪ್ಪ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ ನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಹಳಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಜನರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿಜಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು, ಸಲಹೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, 10 ವಿವರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್ ಆಥಾರಿಟಿ ಎನ್ನುವ ಆರ್ಥದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ ಎಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಶಾಸಕರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಸಲಹಾಸಮಿತಿ ಸಂಬಳ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ಆತ್ಮಗೌರವವುಳ್ಳ ಯಾವ ಶಾಸಕರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಾರರು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾರಿರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಂಗಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಲಾರದೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಂದೇಹವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಾರದ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ

ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಗಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಲಾಸ್ 250-251ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯಿತಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ರಿವಿಜನ್ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪು ಆಗಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಳುಹಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಯೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಒಪ್ಪಲಾರದು, ಬಹುಶಃ ಅದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ಅದನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸುವಾಗ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಅರ್ಥ ಬರಬೇಕೋ ಅದು ಅನರ್ಥವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಪುನಃ ರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಭಾಷಾಂತರೀ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜ್ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ 10 ಸಾವಿರ ಇರುವ ಕಡೆ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ 2 ಸಾವಿರದಿಂದ 5 ಸಾವಿರ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಹೆಡ್ ಅಫೀಸ್ ದೂರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಜನರು ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಜನರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಡಿಸಿಕ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇದೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದೇರಿತೆ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಪಿ. ಎಚ್. ಇ. ಯವರು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದು ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಟಿ. ಡಿ. ಬಿ. ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಯಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಂದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಬೇರೆ ಹೆಸರು ಕೊಡಿ. ಈಗ ಇರುವ ಟಿ. ಡಿ. ಬಿ. ಗೆ ಬದಲು ಟಿ. ಡಿ. ಪಿ. ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಇರುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಲೆಗಂದಾಯ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋದಾಗ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ನಿವೃತ್ತ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಬರುವವರಿಂದ ತಲೆಗಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ ಪೂಜಾರಿಗಳು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಬರುವವರ ಗತಿಯೇನು? ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕು, ಆದರೆ ಈ ತರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಗಂದಾಯ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಅದೇರಿತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್

ರವರನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 p.m.

ಈ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಓಟಿನ ವಿಧಾನ, ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಧಾನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೊದಲನೇ ಏಟು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಮೊದಲು ಎರಡು ಸಾವಿರ, ಮೂರು ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬ್ಲಾಕ್‌ಗೆ ಒಂದು ಓಟು ಅಂತ ಮಾಡಿ. ಒಂದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರಬಲ್ ಓಟು ಅಂತ ಇದೆ. ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಐದುನೂರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಓಟು ಅಂತ ಮಾಡಿ, ಒಬ್ಬ ಓಟು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬನಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದು ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಐದುನೂರು ಓಟು ಇರುತ್ತವೆ...

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್.—ಐದುನೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹೊರತು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬ್ಲಾಕ್ ಅಲ್ಲ, ಐದುನೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜ್.—ಐದುನೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಐದುನೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ. ಅಲ್ಲಿ ಓಟು ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಓಟು ಕೊಡುವುದು ಹಿಂದೆ ಏನು ಇತ್ತು ಎಂದರೆ...

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಐದುನೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜ್.—ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಓಟುದಾರ ಎಷ್ಟು ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್.—ಐದುನೂರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನಂತೆ ಒಂದು ಮಂಡಲಕ್ಕೆ 20 ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು. ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೇರೆ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಚುನಾವಣೆ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜ್.—ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ 20 ಸೀಟು ಇದೆ. 10-12 ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಎಷ್ಟು ಓಟನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು? ಒಂದು ಓಟು ಹಾಕಬಹುದು. ಸಿಂಗಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರಬಲ್ ಓಟು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಏನು ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ ಮನ್ನೂರು, ನಾಲ್ಕುನೂರು ಓಟು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬ್ಲಾಕ್ ಅಂತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂರು ಸೀಟು ಇದ್ದರೆ ಒಬ್ಬ ಓಟುದಾರ ಮೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್.—ಈಗಲೂ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜ್.—ಈಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಸ್ವಾಮಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು, ಮಂಡಲ ಪರಿಷತ್ತು ಇದೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಏನು ಎಸ್. ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್. ಟಿ. ಗೆ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್-20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಜರ್ವೇಶನ್ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಏನು ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರು ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹಿತ ಅರಿತು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟು. ಏನೆಂದರೆ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಏನು ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತ. ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಕೆಲವು ಕಾನೂನಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ದಯಮಾಡಿ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು

ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ನಜೀರಾಸಾಬ್ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ. ಇದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಹೊರತು ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗರ ಬಗ್ಗೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥವರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಆದರೆ ಅವರು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ತತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ತತ್ವ ಎನಿದೆ, ಅದರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೆ ಇವರು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ನಂತರ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಸದಸ್ಯರಾದರು. ನಂತರ ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದರು. ಅಂದರೆ ವೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಾಳದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇವರು ತರಬಹುದು ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೋಹಿನಿ ಭಸ್ಮಾಸುರನ ಕತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಜೀರಾಸಾಬ್ ಅವರು ಭಸ್ಮಾಸುರ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೋಹಿನಿ ಬಂದು ಡಾನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವಳು ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಭಸ್ಮಾಸುರ ಭಸ್ಮವಾಗುತ್ತಾನೆ; ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಬಿಲ್‌ನಿಂದಾಗಿ ನಜೀರಾಸಾಬ್ ಅವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮುಂದೆ ಧಕ್ಕಾ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ (ಸಕಲೇಶಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಆದರೆ ಇದರ ಒಳಗಡೆ ತುಂಬಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಹಾವು, ಬೇಳು ಏನಿವೆ, ಇದರಿಂದ ಪುಜಾರ್ಪುಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಂಡಲೆ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಥವಾ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇನು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯ್ತೋ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯ್ತೋ ಎನ್ನುವ ಸಂದೇಹ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಬಾಡಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ನ್ಯಾಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡರೇನೊ ವಯಸ್ಸಾದ ಜನ. ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಕಡೆಗೇ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಬರೆದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇರಬಹುದು, ಬೇಕಾದವರೇ ಇರಬಹುದು, ಅವರ ಕಡೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಜನತೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್‌ನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಗ್ಗುರ್ ಸೇರಿ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮೂವತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಹೋಗಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ತುದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದು 20-25 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ. ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಒಟ್ಟು ಏರಿಯಾ ಎಷ್ಟು ಡೂರ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪಂಚಾಯತ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ 1 ಊರಿನವರೂ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಳಲಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಾನು ಏನು ಹೇಳುವುದು?

ಭೀರನ್.—ನೀವು ಹೇಳಿ. ಶ್ರೀ ರಾಮಣ್ಣನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆಯ ಮಂತ್ರಿ ಇರಬೇಕು, ಆಫೀಸರ್ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಡವಾದರೆ ನಾವಾದರೂ ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು? ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೌರವ ಇದೆ. ತಾವು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಗೆ ಸೇರುತ್ತೀರೆಂದು ನಾವು ಬಹಳ ಆಸೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೊಬ್ಬರ ವರ್ಗ ಆದರೂ ತಮಗೆ ಈ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಭೀರನ್.—ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸರಕು ಇದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೇ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು?

ಭೀರನ್.—ಶ್ರೀ ನಜೀರಾಸಾಬ್‌ರವರ ಪರವಾಗಿ ಬೇರೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಛೇರನ್.—ತಾವು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಏರಿಯಾವನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಬೇಕು. ಬರೀ ಪಾಪುಲೇಷನ್ ಒಂದರಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಪಂಚಾಯಿತ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಿ.ಎ.ಸಿ. ಮಿಟಿಂಗ್ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನನಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಅವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಇದ್ದರೆ ಹುರುಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸೋಮಪ್ಪನವರಿಗೆ ಎದುರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹುರುಪು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇನೋ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ತಾವು ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೇನು ? ಯಾವುದು ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಪುನಃ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್‌ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಛೇರನ್.—15 ನಿಮಿಷ ಆಯಿತು ನೀವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ. ಒಂದೂ ಪಾಯಿಂಟ್ ಕವರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗನೆ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಡಾ. ಕರ್ಕೆಯವರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಶಾಸಕರು ಈ ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಶಾಸಕರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇದು ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕದ್ದು ನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೊ ಸಹ ಈ ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪುಟ 184 ರಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಾಡಿಗೆ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 8 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕೃಷಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಗೊಳಪಡದೆ ಭೂಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ—ಪ್ರತಿ ಒಂದು ನೂರು ಚ.ಗಜಕ್ಕೆ ಪರ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದೂ ಸಹ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೂ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಬಯಲುನಾಟಕ ಆಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮನರಂಜನೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮನರಂಜನೆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಕಾಣಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 20 ರೂಪಾಯಿ ಅಂದರೆ ಯಾರು ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಟಿಕೆಟ್ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಶಾಲ್ಕು. ಬಯಲು ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಸ್‌ಗೆ ಶಾಲ್ಕು. 25 ಪೈಸೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ರಸ್ತೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಬಸ್‌ಗೆ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಒಂದು ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾಗಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ 30 ಪೈಸೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ತಪ್ಪು ಇರಬಹುದು. 3 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು

ಇರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ 90 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದು 30 ಪ್ರೈವೆ ಇರುವುದು 3 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವನು ಅಂಗಡಿ ಹಾಕಿದರೆ 3 ರೂಪಾಯಿ ದುಡಿಯಲುಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದರಿಂದ ನಾಳೆ ಗಲಾಟೆಯಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪನವರು ಈ ಒಂದು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು 1975ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 1975ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರಲ್ಲ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತೆ ಬರಬಹುದೇನೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯಪಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ನಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾವ ಒಂದು ಸಂಶಯಪಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ನಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಚೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ಉತ್ತಮವಾದುದು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಆಗಬಹುದು. ಜಾತೀಯ ಕಲಹ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ವೈಷಮ್ಯ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಹ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವೈಷಮ್ಯ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ, ಕಲಹ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ? ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಎದುರಾಳಿಗಳನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜೀವಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂಶಯಪಡತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರಜಾ ವಂತರನ್ನು, ಪ್ರತಿಭಾವಂತರನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈ ಮಸೂದೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ, ಜನತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ವಾಸಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸವಲತ್ತು ಸಿಗುವುದರಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸೇವಾ ತಳಹದಿಯಾಗಿ, ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಪ್ಪಯ್ಯ (ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ಏನು ಮಹತ್ವಕಾರಕವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಬಹುಶಃ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬರೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾದರೆ ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕು. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಇರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಗ, ಈ ವರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡದೇಹೋದರೂ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಕಡೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ್ಯ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮತ್ತು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಐನಿದ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಮಾತು ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 80 ಭಾಗದ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಬಹುಶಃ ಒಂದು ಸಾವಿರ, ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ವರಮಾನ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವ ಪಂಚಾಯಿತಿಯೂ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ಚರಂಡಿ, ಶಾಲೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಅಂದರೆ ಕರಿಕಂಬಳಿ ಹಾಸಿ, ವೀಳೆದಲೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಇಂದು ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಲೇ ಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಬಲವಂತರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದರ ವರದಿ ಕೂಡ

ಬಂದಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕನಸೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯದಿಂದ ಡೆಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಗ್ರಾಮದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು, ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ, ರಾಜ್ಯದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಪರಿಪಾಠವಾಗಿದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಲಿಲ್ಲ. ಅವು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸವಲತ್ತು ಪಡೆಯದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಇದೆ. ಅದು ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯ ಎಸಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 10-15 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ, 5 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೂಲಧನವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಣ ಬಂದಾಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸಾಮರಸ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಸಾಮರಸ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ. ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ತಡೆಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಸಮಾನತೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯವೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ 30 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 50 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ 50 ಸಾವಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

4-00 p.m.

ಇನ್ನು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೆ ಅವರು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಂತೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಡಿಯ ಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಕಷ್ಟವೇನೂ ಆಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಜೊತೆಗೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದಲಾಗಿ ಏನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೋ ಆ ನೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ.

ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಭಾವ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವೇರತ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಕಹಿ ನೆನಪಾಗಿರಬಹುದು. ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟು. ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜನತೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾಗದಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನೀಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಇದೇ ಮೊದಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಆಯ ವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸ್ವಾಗತ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಬೈ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಸಾಲೇರ್ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 7 ರಲ್ಲಿ “ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮತದಾರನೂ, ಆ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮತಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮತದಾರರು ತಾನು ನೀಡಲು ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವ ಮತದಾರನು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೂ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಒಟ್ಟು ಮತದಾರರನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆಯೇ? ಈಗ ಇರುವ ಪ್ರಕಾರ ಇರನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿದ್ದು ಒಬ್ಬರು ಜನರಲ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಹರಿಜನರಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದವರೊಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತದಾರ ಮೂರು ಮತಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಹಕ್ಕು ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ದ್ವಿರೂ ಆ ಮತದಾರ ಒಂದೇ ಮತವನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾಗ ಅದು ಇನ್‌ವಾಲ್ಯಿಡ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹಲವಾರು ಕಾನೂನುಗಳು ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು, 1959ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಲಹಳ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಇರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಗೌಡ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯಪಂಚಾಯತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಸದ್ಯದ ಇತಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಅವರು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಒಪ್ಪಂದದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ರಾಮರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೊಳಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆದ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲು ವರ್ಗದವರು, ಕೆಳವರ್ಗದವರನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸರ್ಕಾರ ಅಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಮತಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಸದಸ್ಯರಾಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹಿಂದೆ ಆದಂತಹ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಆಗಲಾರವು. ಇದಕ್ಕೂ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಶಕ್ತಿ ಶಾಲಿಯಾದಂತಹವರು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಹೇರಿ, ಅವರನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದು, ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಏನು ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಲಿದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ

ಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೀ ಹಣ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಜಾತಿಯ ಬಂಡವಾಳ ಇದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಕಳೆದ 1983ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಶಂಕೆ ಇದೆ. ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರು, ಹಣವಂತರು ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ಶಂಕೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ನಾವು ಜನರ ಮತದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬರುವಂಥ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವನಿಗೆ ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನದೇ ಆದ ನೈತಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂಥವನು ಒಂದು ಕೋಮಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಮಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಇದು ವಿಪರೀತವಾದ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ಮಂಡಳಿಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಬಹುಶಃ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸದನದ ಮುಂದಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಮಿತಿ, ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್, ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಮೊಸೂದೆ ಬಗ್ಗೆ ಜಂಟಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಏನು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೊಸೂದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಅಸ್ತಿ ವಹಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮೊಸೂದೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸದಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಮೊಸೂದೆಯ ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಘನವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಅವರ 4 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು Local Government and Judicial Functions ; (2) Entrust the execution of certain works and develop schemes of the State Five Year Plans. ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು, ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು ಅನ್ವತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಮತ್ತು for the purpose of promoting the development of democratic institutions and securing a greater measure of participation by the people ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರಗಳು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂಥಾ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಧೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇವರು ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಶ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನನ್ನ ಅವರ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಬಾರದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಕಲಂಗಳು ಮೊಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರ ಶಾಹಿಯ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಜನರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ, ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯ

ಗಳು ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಲುಪಿ ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಇರತಕ್ಕ ಸಮಾಜ ಆರ್ಥಿಕ ಆಸಮಾನತೆ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಸಮಾನತೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಸಮಾಜ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಾತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಮಾಜ. ಪ್ರತಿ ಖಾತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದ್ದವನು, ಇಲ್ಲದವನು ಅನ್ಯತತ್ವಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಜನಾಂಗ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೀಳು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ. ಜಾತಿಯ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದಲೇ ಅದು ಕೀಳು ಜಾತಿಗಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಲವಾರು ಜಾತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಅದು ಕೀಳು ಜಾತಿ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸಮಾಜ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಈ ಮನೋದೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಯೋಜನೆಯ ಫಲ ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೇ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ಕಲೆನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಪದ ಅಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಇಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಂಟಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮುಖಾಂತರ ಸರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 15 ಪರಿಚೇದವುಳ್ಳ ಕಾಯಿದೆ ಇದಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ 319 ಕಲೆನ 5 ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಅದರ ಕೆಳಗಡೆ ರೂಲ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮನೋದ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಅಷ್ಟೇ ಭಾಷಣ ಕೇಳತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು, ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಯ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯತಿ ಇದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 5 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಡಿಗೆರೆಯಂಥ ನಗರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 6 ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಈಗ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ನಾನು ನೋಡಿದಾಗ 5 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿ ಕೊಪ್ಪ ಮತ್ತು ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಬರತಕ್ಕದಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಅನ್ನುವಾಗ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಮನೋದ ಜಂಟಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಜನ ಸಂಖ್ಯಾ ಬಾಹುಳ್ಯ ಜಾಸ್ತಿ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಗ್ರಾಮದ ದೂರದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಹುಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, 10, ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಬಹುದು, ಮಂಡ್ಯದ ಕಡೆ 2-3 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಸಿಗಬಹುದು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಊರುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಅವುಗಳು ಬಹಳ ದೂರ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೇ ಚೇರ್ಮನ್‌ಗಿರಿ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುವಾದ ಇದೆ. ಈಗ ತಾವು ಹೊಸ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರಧಾನ ಉಪಪ್ರಧಾನ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಕ್ಷೆ, ಉಪಾಡ್ಡಕ್ಷೆ, ಚೇರ್ಮನ್ ಎಂದು ಇದ್ದರು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಸರಪಂಚರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಚೇರ್ಮನ್ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಧಾನ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಮನಗೊಳಿಸುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ, ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ ಕನಸನ್ನು ನಾವು ನನಸು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾತನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ನವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಕ್ರೆಯ ಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. An individual is recognised as a full human being. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಶಾಸಕಾಂಗ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಆಡುವಾ, ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಸಂಪರ್ಕ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

Sri Abdul Nazeer Sab.—“Leave the consequences to the hands of God”. ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗಾಂಧಿ ಸೇವಾಕರ್ತರು ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧಿಯವರೊಡನೆ ನಡೆದ ವಾದ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವಲ್ಲ ಅದು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ I have full faith in the people of this country. Let the consequences be in the hands of God.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ನಾನು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾತನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಪುಸ್ತಕವೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. Any village can become such a republic He used the word Republic. ಗಣರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು 1971ರ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪೋಟೋ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಜಿ.ಪಿ.ಯವರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿರಿ. ಅಶೋಕ ಮಹಾರಾಜರು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬರಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಗಹನವಾದುದು. ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಾ ? ನಿಮ್ಮಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಆ ಕಾನೂನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಶಾಹಿ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಆದಂಥ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರತಕ್ಕಂತ ಒಂದು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಏನಿದೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗಬಹುದೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾತನ್ನು ಪುಸ್ತಕವಿಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ Our cities are not India. That is what the late Mahatma Gandhi said. India lives in her seven and a half lakhs of villages and cities live upon the villages. They do not bring their wealth from other countries. The city people are brokers and commission agents for big houses of Europe, America and Japan, ಇದು ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತಲ್ಲ. ಅವರು 1948ನೇ ಜನವರಿ 30ನೇ ತಾರೀಖು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದರು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತು. ಅಮೆರಿಕಾ, ಜಪಾನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

The city people are brokers and commission agents for the big houses of Europe America and Japan. The cities have co-operated with the latter in the difficult process that has gone on in the past 200 years.”

ನಿಮಗೆ ಆ ಧೈರ್ಯ ಇದೆಯೇ ? ಇದೆಯೆಂದು ತಲೆದೂಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್.—ಒಳ್ಳೆಯ Intellectual debate raise ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಚಿಂತನಶೀಲರು ಈ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿ. ಬಾಪೂಜಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ, ಪುತ್ರ ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಕನಸು ಕಂಡಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಲೋಹಿಯಾ ಅವರು. The theory of Lohia is the same philosophy developed on Bapues theory of village versus

cities. ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಫೋಫರ್ ಎಂಬವರು ಇವತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Small is beautiful, At least a part of Europe is accepting that Philosophy.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು. Whether the Janata Party is accepting the Lohia philosophy or Chandrashekar's philosophy or Morarji Desai's philosophy? Which philosophy they accept Hon. Minister Sri Nazeer Sab may accept Lohias philosophy. But what is Janata Party's Philosophy.

Sri Abdul Nazeer Sab.—Gandhian socialism is our philosophy.

ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ನಾನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಯಸಂ, ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ, ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಇತಿಮಿತಿ ಇದೆ. ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸರೂಪ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಇದೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಏನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. The city people are brokers and commission agents of big houses or Europe, America and Japan. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಹೇಳತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಇದೆಯೇ ? ಅಮೆರಿಕಾ ಎಂದ ತಕ್ಷಣ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅದೇನು ? ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಓದಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಮೆರಿಕಾ, ಜಪಾನ್ ಎಂದರೆ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರಿಗೆ ಕುತೂಹಲ.

"Our cities are not India. India lives in seven and a half lakhs of villages and the cities live upon the villages. They do not bring their wealth from other countries. The city people are brokers and commission agents of big houses of Europe, America and Japan. The cities have co-operated with the latter in the difficult process that has gone on in the past 200 years.

ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಏನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ ..

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ನಾಳೆ ರವೆಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ನುನಾಪಲಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸಿಟೀಸ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಲಮ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಸಾಹೇಬರ ಫಿಲಾಸಫಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ಅವರ ಫಿಲಾಸಫಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಗೋವಿಂದನೇ ಗತಿ.

4-30 p.m.

Sri Abdul Nazeer Sab.—Gandhiji has said about the Slums that slums of cities are nothing but overflowing the poverty of rural India.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ನಗರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಪ್ಯೂಸ್ ಎನ್ನು ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಗಾಂಧೀಜೀಸ್ ಫಿಲಾಸಫಿ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ, ಸಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ, ರೂರಲ್ ಬಗ್ಗೆ, ಸೆಲ್ಸ್ ಎಫಿಷಿಯೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಐಡಿಯಲ್

ವಿಲೇಜಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್.— ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸೇಷನ್ ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು 18ನೇ ಸೆಂಚುರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ.— ನಾನು ನಗರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಗ್ರಾಮಗಳು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, since there will be no system of punishment in the accepted sense this panchayat will be the Legislature, Judiciary and the Executive combined to co-operate for its year of office. ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಇವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ Any village will become such a republic to-day without much interference even from the present government whose sole effective connection with that village is the execution of village revenue. ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಭೂಕಂದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಾಳೆ ದಿವಸ ಇದು ಇನ್ನು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸೇಲ್ಫ್ ಹೆಲ್ಪ್ ರೂಪದಲ್ಲೋ ಇನ್ನಾವುದರಲ್ಲೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. Beyond that we are not providing them anything at all. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮುಂದುವರೆದು ಮತ್ತೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, I have not examined here the question of relations with the neighbouring villages and the centres if any. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಅವರು ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ವಿಲೇಜಸ್ ಷುಡ್ ಬಿ ಎ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈವೊತ್ತಿನ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ. ನಾನೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗು ದಿಲ್ಲ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ, ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾನೂನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರು ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಈ ಮಸೂದೆ ನೋಡಿದಾಗ ಯಾವಾಗ ಅನುಮಾನ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ ಲೇನಿಯಸ್ ಫಾಸ್ಟರ್ ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಈ ಕೈಯಿಂದ ಆ ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಹಾಗೆಯೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಲಿಗೂ ಸಹ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಏನು ಇವೆ ಇವು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್ ವಿಷನ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥಾ ಆದಾಯದಿಂದ ತಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟ್ ಇತ್ತು.